

ED/G Br.

એગ્રેજ અગેની નવી નીતિ અગેની સુચનાઓ.

ગુજરાત સરકાર,

શિક્ષણ અને મજૂર ખાતું,

ઠરાવ ક્રમ: અ.ઈ. એન. એસ. ૧૦૬૫-ગ.

સચિવાલય, અમદાવાદ.

તા-૪થી જુન, ૧૯૬૫.

વચાણમા લીધો:-

શિક્ષણ સચાલકનો પત્ર ક્રમક્ર: સી-મધ્ય એગ્રેજ-૫
૭, તા. ૧૪-૫-૧૯૬૫.

ઠ રા વ :-

તારીખ-૨૬-૩-૧૯૬૫ ના રોજ વિધાનસભા ગૃહમા મુખ્ય મંત્રીશ્રીએ બહેર કરેલ એગ્રેજ શિક્ષણ અગેની નવી નીતિના અનુસંધાનમા નીચે જણાવેલ વહીવટી સુચનાઓ આપવાનું ઠરાવવા મા આવે છે:-

૧. એગ્રેજ અગેની હાલ અમલમા છે તે નીતિ કો સરકારને સરકારને સંપૂર્ણ વિશ્વાસ છે એટલે સરકારી શાળાઓમા તેનો અમલ થઈ રહયો છે. છતાં બીજા જે શાળાઓ ધોરણ ૫-૬-૭ માં એગ્રેજ દાખલ કરવા માંગતી હોય, તેમને તેમ કરવાની વૈકલ્પિક છૂટ આપવામા આવે છે.

૨. હાલ શાળાઓમા માતૃભાષા અને રાજ્યભાષા શીખવવા માટે અઠવાડીયાના કુલ ૧૪ તાસ આપવામા આવે છે. હવે જ્યારે એગ્રેજ ધોરણ ૫ થી ૭ માં શીખવવાની છૂટ આપવામા આવી છે, ત્યારે બંધી ભાષાઓના શિક્ષણ માટે કુલ ૧૬ તાસ રાખવા અને તેમાથી ૭ તાસ ગુજરાતીમાટે ૫ તાસ હિંદી માટે ૪ અને ૪ તાસ એગ્રેજ માટે ફાળવવા. આ ફાળવણી કરતાં ભાષા શિક્ષણ માટે એ તાસ વધારે આપવું પડે છે. એટલે બીજા

વિષયોમથી તે તાસ ઓછા કરવા પડશે. એ માટે એક ઠરાવવા-
મા આવે છે કે જે વિષયોમા અઠવાડિયે ફક્ત વણ જ તાસ
અપાતા હોય તે વિષયોમથી એક પણ તાસ ઓછો કરવો નહિ.
વણથી વધુ તાસવાળા વિષયોમથી વિષયદીઠ વધારેમા વધારે
એક તાસ ઓછો કરવો. જે વિષયમથી તાસ ઘટાડવામા આવે,
તે વિષય માટે ખર્ચાએ નક્કી કરેલ અભ્યાસક્રમ ઘટાડવાનો નથી.

૩. જે શાળાઓ ધેકલ્પિક રીતે ધોરણ પ થી ક્ષેત્ર
શીખવતી હશે તે શાળાઓમા ઓછામા ઓછા પાંચ વિદ્યાર્થી
પણ જે ધોરણ આઠથી ક્ષેત્ર શીખવા માગતા હોય, તેમને સુવિધા
પૂરી પાડવી પડશે. પછીના વર્ષોમા એ રીતે ધોરણ ૯ અને ૧૦
માટેનો વર્ગ રાખવો પડશે. આ હુકમોનો અનાદર કરનાર શાળા-
ની સામે શિક્ષકોને પગલું લેવામા આવશે.

૪. તારીખ ૨૯-૩-૧૯૬૫ ના રોજ જે શિક્ષકો માધ્યમિક
શાળામા કામ કરતા હશે, તેઓ તે જ શાળામા ચાલુ રહે,
અથવા તો બીજા માધ્યમિક શાળામા એડાઈ જશે તો પણ તે
ખાતાના પગાર તથા પગાર ધોરણ : સ્કેલો ને રક્ષણ આપવામા
આવશે. તારીખ-૨૯-૩-૧૯૬૫ પછી ધોરણ પાંચ, છ, અને સાત,
માટે નિમાયેલા શિક્ષકોને પ્રાથમિક શિક્ષકો માટે નિયત થયેલા
પગાર ધોરણ લાગુ પાડવામા આવશે.

હાલ જે ધોરણ પ, ૬ અને ૭ માં શિક્ષકો છે, તેઓ
સુવિધ્યમા પોતાની લાયકાત વધારશે તો પણ તેમને સુધારેલી
લાયકાત માટે પગાર કે પગાર ધોરણમા કોઈ પણ જાતનો
વધારો મળશે નહિ.

૫. તારીખ-૨૯-૩-૧૯૬૫ના રોજ માધ્યમિક શાળાના
ધોરણ પ, ૬ અને ૭ ના વર્ગમા કામ કરનાર શિક્ષક લાયકાતના
ધોરણ માધ્યમિક વિભાગમા માટે યોગ્ય જણાય તો શિક્ષણ-
ધિકારીની મનુરીથી શાળાના સચાલકો તેવા શિક્ષકને યોગ્ય

પાલી પટેલી જગ્યામાં મૂકી શકશે.

ધોરણ ૫, ૬, ૭ પ્રાથમિક કક્ષામાં ગંભીરતા નિર્ણયનો ગેરલાભ ઉઠાવીને સારી લાયકાતવાળા શિક્ષકોને છૂટા કરવા નહિ. આ સુરક્ષિત : Protected : શિક્ષકોને છૂટા કરતા પહેલા શિક્ષણાધિકારીની મજૂરી મેળવવી જરૂરી છે. જે શાળા આવે ધણ શિક્ષકોને છૂટા કરે છે તે ધ્યાન ઉપર આવશે તો શિક્ષણાધિકારી તે માટે યોગ્ય કાર્યવાહી કરશે. હાલની પ્રણાલિકા પ્રમાણે અમુક શિક્ષકો પ્રાથમિક તેમજ માધ્યમિક ધોરણોમાં કામ કરતા હોય, તો તે પ્રણાલિકા ચાલુ રાખવા દેવામાં આવશે. પણ જે શિક્ષકોને ધોરણ ૫, ૬, ૭ ના એકમમાં મુકવામાં આવ્યા હોય તેમના પગાર વગેરે અનુદાન વીચેના ફકરા નં. ૮ માં જણાવ્યા પ્રમાણે મળશે.

૬. હાલ માધ્યમિક શાળાઓના આચાર્યોના પગાર ધોરણો વિદ્યાર્થીઓની કુલ સંખ્યા ઉપર નક્કી કરવામાં આવે છે. પ્રાથમિક એકમ જુદા પડતા દરેક માધ્યમિક શાળાના વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા ઓછી થશે, અને તે કારણે શાળાના આચાર્યોના પગાર ધોરણમાં પણ ફેરફાર કરવાની આવશ્યકતા ઉભી થાય. આથી એમ ઠરાવવામાં આવે છે કે છેલ્લા શૈક્ષણિક વર્ષ દરમિયાન જે પગાર અને પગાર ધોરણ આચાર્યને મળ્યું હોય તે ભવિષ્યમાં તે સ્થિતિમાં ચાલુ રહે, ત્યાં સુધી ચાલુ રાખવું. પણ બીજા કોઈ શાળામાં તે એડાઈ તો શાળાની ધોરણ ૮ થી ૧૧ ની સંખ્યા ઉપર આચાર્યનો પગાર નક્કી કરવો.

૭. શિક્ષણ સચાલકની કચેરીના પરિપત્ર ક્રમાંક : સી. સેક. જી. સી. ૫-૭ તારીખ ૩૧-૩-૧૯૬૫માં બહાર પાડવામાં આવેલ સુચનાઓનો અમલ કરવાનો રહેશે. એટલે સને ૧૯૬૫-૬૬ ના નાણાકીય વર્ષથી ધોરણ ૫-૬-૭ ના એકમના અને ધોરણ ૮ થી ૧૧ના એકમના હિસાબ જુદા રાખવા પડશે. તેમ છતાં કોઈ શાળાને મુસીબત જણાય તો તેને ચાલુ શૈક્ષણિક વર્ષથી જુદા હિસાબો રાખવાની છૂટ આપવામાં આવે છે. આ છૂટ ફક્ત આ વર્ષ પૂરતી જ રહેશે.

८. माध्यमिक शाळांना खरेख प, इ, ७ मा अनुदाननु घेणेची प्रमाणे रહેये:-

४५% प्रमाणे अनुदाने ^{पत्र} शाळाओ. ५% प्रमाणे अनुदाने ^{पत्र} शाळाओ.

ता. २६-३-१९५५
ना. रोज शिक्षको-ना
पगार उपरनु अनुदान

ना. रोज शिक्षको-ना
पगार उपरनु तथा
वाज अय उपरनु अनुदान

ता. २६-३-१९५५
ना. रोज शिक्षको-ना
पगार उपरनु अनुदान.

ना. रोज शिक्षको-ना
पगार उपरनु तथा
वाज अय उपरनु अनुदान

वर्ष

१

२

३

४

५

वर्ष	१	२	३	४	५
१९५५-५६	४५	४५	४५	५०	५०
१९५६-५७	४५	३७	३७	५०	४३
१९५७-५८	४५	३०	३०	५०	३५
६८-६९	४५	२२	२२	५०	२७

टंकल. अथवा तो
 ४५ } प्राथमिक
 १ } शिक्षण नियम
 २ } मुख्य अनुदान
 ३० } ने पाव
 १ } शती रकम
 २ }

ते विस्तारणी
 प्राथमिक शाळाया
 शिक्षक तरीडे
 शिक्षको पगार
 शाळा, अ. २६-२-१९५५
 ना. रोज ते शिक्षको
 जे पगार होय ते
 व अना तकावला
 ४५ टंकल अथवा
 वाने गजरीमा व
 थती रकम.

५० } अथवा तो
 ४३ } प्राथमिक
 २ } नियम अनुदान
 ३५ } शती रकम
 २७ } शिक्षण नियम
 २७ } प्राथमिक

: ક: પ્રાથમિક ધોરણમાં અગ્રેજ શિક્ષવતી શિક્ષકોના પગાર ઉપર કોઈ અતનુ અનુદાન આપવામાં આવશે નહિ. ધોરણ ૫, ૬, અને ૭ માં નિયત થયેલ અગ્રેજ શિક્ષણ અગેના તાસ ઉપર અગ્રેજ શિક્ષકને લેવાના અઠવાડીયાના ૩૬ તાસ ને હિસાબે અગ્રેજ અગેના કુલ તાસ ઉપર શિક્ષકના પગાર ઉપરનો ખર્ચ અનુદાન માટે અમાન્ય ગણાશે.

૯. સામાન્ય રીતે દરેક શાળાઓ ધોરણ ૫, ૬ અને ૭ માટેના વિભાગના બુદ્ધા બુદ્ધા હિસાબ રાખવા પડશે. એટલે કે ઓફીસ સ્ટાફ, કટીંગ્સી વિગેરેનો બુદ્ધો હિસાબ રાખવો પડશે. જે શાળાઓ આ પ્રમાણે હિસાબ નહિ રાખે તેમને નીચેના નિયમો લાગુ પડશે.

: ક: હાલના નિયમ પ્રમાણે માધ્યમિક શાળાઓમાં કારકુનો અને ચોથા વર્ગના કર્મચારીઓ શાળામાં ભરતી વિદ્યાર્થીઓની કુલ સંખ્યા ઉપર આપવામાં આવે છે. ધોરણ ૫-૬-૭ નું નવું એકમ રચાતા વહીવટી કાર્યક્ષમતાની દ્રષ્ટિએ આપના થોડા પ્રાથમિક એકમમાં ફાળવી આપવામાં આવે તે જરૂરી છે. પણ પ્રાથમિક કેળવણી નિયમોમાં આ માટે એગવાઈ ન હોવાથી એવું ઠરાવવામાં આવે છે કે ધોરણ ૫ થી ૭ અને ૮ થી ૧૧ ના એકમો હાલ કામ કરતા કારકુનો અને ચોથા વર્ગનો એક જ સ્ટાફ ચાલુ રહે તે હિતાવહ છે. તેમના પગાર ઉપરનો ગ્રાન્ટ નીચે મુજબ ગણવાની રહેશે. તેમનો પગાર ધોરણ ૫-૬-૭ અને ૮ થી ૧૧ માં ભરતી વિદ્યાર્થીની સંખ્યાના પ્રમાણમાં પ્રાથમિક અને માધ્યમિક એકમોમાં વહેંચી આપવો. દાખલા તરીકે ૧૨૦૦ ની સંખ્યાની શાળા હોય અને તેમાં ૮૦૦ વિદ્યાર્થીઓ ૮ થી ૧૧ ધોરણમાં ભરતી હોય અને ૪૦૦ વિદ્યાર્થી ૫ થી ૭ ધોરણમાં હોય તો કારકુન અને ચોથા વર્ગના કર્મચારીઓના પગાર વિગેરે ના ખર્ચ ઉપર $\frac{૨}{૩}$ અને $\frac{૧}{૩}$ ના હિસાબે અનુદાન મળશે.

: ખ: શેક્ષણિક સાધનો, પુસ્તકાલયના પુસ્તકો અને સરભમ તે ઉપરાંત પાટલીઓ, ખુરશીઓ વિગેરે સરભમનું ખર્ચ પણ સામાન્યતઃ ઉપર : ક: માં ઠરાવેલા ધોરણે જ ફાળવવામાં આવશે. બન્નેના

એકમો માટે એક જ મકાન વપરાતું હોય તો શાળાના મકાન માટે ઉપર નીચે પ્રમાણે અનુદાન આપવું :-

માધ્યમિક ધોરણો અને પ્રાથમિક ધોરણો માટે વપરાતા ઓરડાની સંખ્યા ઉપર આદતની વહેંચણી કરવી.

આ છૂટ ફક્ત અણ વર્ષ માટે આપવામાં આવે છે.

ત્યારપછી આ અંગે ફરી વિચારણા કરવામાં આવશે.

૧૦. આ સંક્રમણિકાલ દરમ્યાન નિરીક્ષણ અને અનુદાન અંગેનું કામ જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી દ્વારા કરવામાં આવશે. અને માધ્યમિક શાળાઓ માટેની અનુદાન સહિતના વધા નિયમો લાગુ પાડવાનું ચાલુ રહેશે.

૧૧. હવે પછી ધોરણ ૫-૬-૭ ના નવા વર્ગો ખોલવા માટે કે તેના વધારાના વર્ગો ખોલવા માટે શિક્ષણ સંચાલકની કચેરી અથવા પરવાનગી આપવામાં આવશે નહિ. સંચાલકોએ આ બાબતમાં હવે પછી નગરપાલિકા શિક્ષણ સમિતિ અથવા તે જિલ્લા પંચાયત શિક્ષણ સમિતિની પરવાનગી મેળવી પડશે. આવા નવા તથા વધારાના વર્ગોને શાળાના અલગ એકમ તરીકે ગણવામાં આવશે.

૧૨. શિક્ષણ સંચાલક, અમદાવાદને વિનતી કરવામાં આવે છે કે ઉપર દર્શાવેલ હુકમો દરેક ખાસ સરકારી માધ્યમિક શાળાઓના સંચાલકોના ધ્યાન ઉપર લાવે અને હુકમ અન્વયે જરૂરી સુચનાઓ તાત્કાલિક રવાના કરે.

૧૩. આ હુકમો નાણા સલાહકારની તારીખ-૨૧-૫-૬૫ ની સમિતિ અનુસાર શિક્ષણ અને મજૂર ખાતાની કાઉન્સિલ ન. આઈ. એન. એસ. ૧૦૬૫-૪૬૭૬૭- ઉપર કાઢવામાં આવેલ છે.

રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

: શ્રી. ડી. વરીયા :

નાયબ સચિવ,
શિક્ષણ અને મજૂર ખાતું.

સ્વામી :-

શિક્ષણ સંચાલક, અમદાવાદ,

પદ્મ શિક્ષણ ધિકારીઓ,

શિક્ષણ ધિકારી-કન્યાશાળાઓ,

એકાઉન્ટન્ટ જનરલ, અમદાવાદ-રાજકોટ.

પે અને એકાઉન્ટન્ટ ઓફીસ, અમદાવાદ,

સામાન્ય વહીવટ ખાતુ,

: આ અંગે છાપા

સંચાલક, માહિતી ખાતુ, અમદાવાદ બેગ ચાહી તાલુકા-

શિક્ષણ મંત્રીશ્રીના અગત સચિવ,

લિક્ષ પુહાર પાડ-

નાયબ શિક્ષણ મંત્રીના અગત મદદનીશ.

વાની વિનતી સાથે :

ગાકાન ખાતુ

૨૪૭. "પટેલ"